

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Qualis copula Affinitatem pariat? parag. 4.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

stea copulam habeat committet incestum speciatim in Confessione aperiendum. At verò, si copulam, postea habeat cum consanguineis dictæ Mariæ in gradibus remotioribus, hoc est in tertio, & quarto, illicitè quidem, ut ex se pater, faciet, sed non contrahet conjunctionem cum dicta Mariæ, & consequenter, neque incurret impedimentum dirimens Matrimonium, fortè contrahendū cum illa, ut signatè declaravit Pius Quintus; & unde, nec peccabit peccato incestus, sicuti rectè notavit Sanchez, quare, nec speciatim, ut incestum in Confessione explicandum, quia in copula illicita (ut nimis sæpè dictum est) Tridentinum abstulit ab his remotioribus gradibus contractionem impedimenti, &c.

a Pius V.
ad Domi-
num 1557
Declarat.
Cardi. ap.
Pont. li. 7
matr. d. 33
num. 6.

b Sanchez.
lib. 7. matr.
d. 67. n. 7.

Vides ergo diversitatem, præsertim illam de Incestu? Titius enim cognoscendo consanguineas Bertæ uxoris suæ in remotioribus illis gradibus, committit incestum. Idem verò Titius cognoscendo consanguineas dictæ Mariæ sibi extraneæ, sed jam unitæ per copulam illicitam, cognoscendo, inquam, eas, quæ Mariæ sunt conjunctæ in primo, & secundo gradu, committet quidem incestum, sed cognoscendo eas, quæ eidem Mariæ sunt conjunctæ in tertio, & quarto incestum non committit.

4. Dixi autem num. 2. (petere licitè non potest) potest enim immo, & debet reddere, ne ex peccato unius conjugis patiatur damnum alter. Nam propterea, si, & alter consenserit ad prædictum incestum, etiam, & ipse petere non poterit, ut explicatius alibi docui.

c L. 7. in
Dec. l. c. 4.

5. Tria tunc exciderunt; quæ te ignorare non convenit. Primum, d. excusari ab hac pœna non valendi petere debitum à suo cond. 31. nu. 1. juge, mulierem, quæ præcisa vi oppressa Pont. l. 10. fuit à consanguineo sui viri, quia tunc cum c. 7. nu. 6. culpam non committat mulier, non meretur pœnam, esto naturaliter oriatur affinitas. Sec. Pont. l. c. eundem excusationem concedi e Bonac. de probabiliter à nonnullis, si ex metu gravi, si mat. q. 4. ve mulier, sive vir cogatur similem incestum p. 2. n. 5. committere. Nam quamvis tunc peccent, Ave. q. 17. Ecclesia tamen non videtur tunc illum, vel mat. sec. 3. illam castigare tanta pœna velle. Tertium, Ver. Quod probabiliter etiam à nonnullis concedi eanf. fem. con- dem excusationem, si adsit ignorantia, sive tra. ap. & facti, sive juris, sive pœna dummodo non sit Pontium. affectata, ut liberius dicti conjuges peccent,

id quod clarè docet f. Sanchez. De his tribus. Lege Dian. p. 11. Tr. 5. R. 38.

f. Sanchez.
d. 32. d. n.
43.

§. IV.

Qualis copula Affinitatem pariat.

1. Quoniam copula radix est prædictæ Affinitatis, idèò maximè hîc explicari solet, qualis esse debeat copula, ut ex illa certò Affinitas oriatur. Dico, hac in re unum esse certum, incerta duo: Certum est, nequaquam sufficere actus quantumcumque turpes esse, sed requiri copulam consummatam intra vas fœminæ, ubi effundatur semen.

2. Hinc non confurgit hoc impedimentum ex copula sodomitica, nec ex copula cum mortua, nec ex effusione seminis omnino extra vas, nec ex congressu spadonum, qui verum semen non emittunt, nec, ut declaravit Pius Quintus ex Matrimonio rato non consummato (ex illo tamen oriiri impedimentum publicæ honestatis, ne obliviscaris.)

3. Contra, g. confurgit ex copula habitacum dormiente, cum Ebria, cum insana, cum invita, cum coacta, cum ignorante, sive jus sive factum; tunc enim vera fit seminum commixtio, & fit unum principium generationis.

4. Atque hîc nota diligenter differentiam, nam nunc docemus, oriiri Affinitates à copula, etiam vi, vel metu habita: At paulò ante in §. præced. numer. 6. docuimus ex copula vi, metu, &c. Habita, non oriiri pœnam non valendi petere debitum: quæ duo, quia sunt valde diversa, idèò valde notanda. Prius enim est ante contractum Matrimonium; posterius verò est post illud jam legitime celebratum.

5. Jam verò, incertum est Primò. An oriatur Affinitas, si semen emittatur extra vas, sed illud sibi matrix attrahat, vel, si aliqua tandem arte, etiam ope Dæmonis, intra vas mulieris intromittatur. Negat Pontius, h. affirmat cum communi Sanchez, i & meritò, jam enim sic adest verissima seminum commixtio.

6. Incertum est Secundò. An prædicta Affinitas oriatur, si intromisso semine viri, mulier suum semen fœminicum non emittat, quod

quod aliquando in foemina frigidiora fertur, posse contingere?

Respondeo, quamvis debeat semper praesumi, foeminam etiam, & ipsam seminasse, unde, nisi evidentissime contrarium constet, in praxi tum in foro fori, tum in foro conscientiae est pronunciandum, Affinitatem esse contractam, tamen pro raro casu, qui posset contingere, duae sunt sententiae.

7. Non oriri tunc Affinitatem, docet Perez. *rez*, & aliique, & novissime Verricelli. *b* c. n. §. G. Ratio principalior est, quia ex Medicorum *Hurt. l. c.* sententia ad generationem requiritur necessarium solum semen foemineum. Quando igitur hoc *loc. cit. v.* adest, cum vir, & mulier non possint fieri unum principium generationis, quod est tamen radix Affinitatis, ipsa Affinitas oriri non potest.

8. Oriri tunc Affinitatem, docet Sanchez *27. sect. 10 c.* aliique, quia hi probabilius putant, non esse necessarium ad generationem foemineum semen, esto adjuvet. Quare sine hoc *tit. l. 7. c.* poterunt vir, & mulier fieri unum principium generationis.

9. Utraque sententia est probabilis, ut *d. Sanc. l. c.* fatetur idem Sanchez; *d.* & in simili iterum, *n. 19.* dicitur à nobis aliquanto inferius.

Infra Tr. c. 7. n. 5.

CAPUT XIII.

Impedimentum XVII.

Impotentia.

§. I.

Quid, & quotuplex sit?

1. Impotentia coeundi, seu inhabilitas ad consummandam copulam (quam Sacri Canones *f* frigiditatem appellant) est impedimentum dirimens Matrimonium contrahendum, idque jure naturae, quia, si impotens es ad actum conjugalem, de jure natura est, ut non possis tradere tuum corpus ad actum illum impossibilem. Quare, sive tu scias, sive tu nescias impotentiam, si tamen verè impotens sis, impedimento eris affectus, & consequenter ineptus ad Matrimonium.

2. Dixi autem Primò,) Impotentia coeundi, nam impotentia generandi (quam *sterilitatem* appellamus) impedimentum non est dirimens; tunc enim, si haberi nequit primarius finis Matrimonii, nempe proles generatio, habetur tamen secundarius, qui est remedium concupiscentiae. Potissimum, quia jam adest immediatè potestas perficendi copulam, esto absit, quasi per accidens effectus copulae; id est, proles. Nam propterea, potest Maritus commisceri cum uxore vicina partui, quamvis sine effectu novae proles, &c.

3. Dixi item (*Dirimens Matrimonium contrahendum*) nam impotentia superveniens Matrimonio jam contracto, sive consummato, sive rato, illud non dirimit. An verò tunc liceat hejus Matrimonii usus, dicemus §. quinto.

4. Impotentia autem haec tunc certò adest, quando aliquod *h* ex his tribus certò adest, ut scilicet deest Potentia ad penetrationem vasis, vel Potentia ad emittendum verum semen, vel Potentia ad illud emittendum intra vas, neque enim sufficit, si emittatur extra vas, quamvis in ejus ore. *Leges i. c. 60. n. 3. G. Hurt.*

5. Haec autem certitudo potest esse, vel certa, & evidens physicè, (ut, si vir amputata habeat virilia, aut omnino arida) vel certa, seu valde verosimiliter evidens, (quo pacto dicitur certa moraliter) ut si membrum virile sit aliquantum aridum vel foemina sit ita arcta, ut valde probabiliter non possit incisione, vel alio remedio adjuvari. Quando autem ad sunt indicia probabiliter indicantia impotentiam, ita ut oppositum probabilitatem nullam habeat, dicitur certò moraliter adesse impotentia. Nos hanc probabilitatem vocabimus deinceps veram probabilitatem, vel ut dixi certitudinem moralem.

6. Quando haec certitudo, sive physica, sive moralis non adest, tunc profectò impotentia erit dubia, idque tunc est, quando indicia ad praedictam certitudinem physicam, vel moralem non attingunt. Quare, quando potentia est probabilis ita, ut etiam oppositum, id est, impotentia sit probabilis, inter dubias connumerari in hac materia, quia, cum tunc deficiat à certitudine physica, vel morali, incerta censenda est in tanto negotio pertinente ad Matrimonium. Quoniam ergo ejusmodi impotentia, vel est perpetua, vel

Sanc. l. c. d. 97. n. 26

h. Sanc. l. 7. d. 29. per totum, & d. 107. Pont. l. 7. c. 60. n. 3. G. Hurt. d. 22. diff. 1. 3. & 7. i. G. Hurt. l. c.